

OBSERVATORI
GLOBAL

Manuel Castells

‘Reset’

No ho imaginàvem. Ningú. I encara ens sembla un malson del qual despertarem amb l'alba. esclar que s'acabarà, algun dia. Com més hi ajudem tots, abans s'acabarà. Això inclou tots els que aprofiten indecentment la tragèdia per avantatjar els seus interessos. Aparquem les diferències per bé que després arreglem comptes.

No havíem afrontat mai una amenaça d'aquesta índole, ni tan sols amb la grip del 1918, perquè la globalització i l'entremesclat d'economies, cultures i persones repercuteixen en temps real en qualsevol barbaritat que fem en qualsevol punt del planeta, com ara els mercats d'espècies salvatges. Humans depredadors, preveniu-vos de vosaltres mateixos. Ni el nostre extraordinari avenç científic i tecnològic ens pot protegir de la nostra immensa estupidesa. Per això si sobrevivim, no tornarem al mateix. O si hi tornéssim, la pandèmia recorreria, aquesta o les pròximes, fins que fem un *reset* del que érem.

Només hi ha futur en una reencarnació col·lectiva de la nostra espècie. Això no té a veure amb el tronat debat ideològic entre capitalisme o socialisme, perquè mira que el socialisme realment existent també es va lluir. Es parla de canvi de paradigma. I alguna cosa hi ha d'això. Per exemple, aquesta pandèmia hauria d'haver deixat clar que la sanitat, incloent-hi òbviament la higiene pública i la salut preventiva, és la

nostra infraestructura de vida. I que no podem viure permanentment de l'heroisme de sanitaris que emmalalteixen massivament per falta d'equipament. Caldrà invertir prioritàriament en sanitat pública perquè la privada serveix per al que serveix, però quan hi ha una emergència ha de ser absorbida per la pública. Aquesta inversió és quantitativa i qualitativa, en material, en equipament hospitalari, en atenció primària, en educació del conjunt de la població, en investigació, en remuneració dels sanitaris i en formació de metges, infermers i sanitaris en general, amb les universitats i les escoles reforçades i més ben dotades perquè puguin acollir moltes més vocacions de servei.

Ara es posa en evidència, més enllà del sistema sanitari, la necessària prioritat de l'àmbit públic en l'organització de l'economia i la societat. Que no és estatització, perquè cada fórmula de defensa de l'interès públic s'ha d'adaptar a les característiques de cada societat. De la mateixa manera que la Gran Depressió i la Segona Guerra Mundial van exigir trencar amb el fonamentalisme del mercat per protegir drets socials i la vida en general, fins i tot conservant el dinamisme del mercat per a allò en què és útil. De la mateixa manera es fa necessària una revitalització del sector públic acompanyada d'una reforma que el desburocratitzi i el despolititzi.

Per exemple, s'ha pogut constatar la hipocresia social i institucional del respecte

als vells, a qui es deixa en situació d'extrema precarietat quan les famílies no se'n poden ocupar. En part per la privatització de les residències, que mostra que la lògica de guany no s'adequa a una atenció costosa en personal i equipament. Però també en l'assistència pública residencial perquè les retallades pressupostàries i la negligència de moltes institucions han abandonat a la seva sort els nostres vells, com demostra l'altíssim percentatge de defuncions registrades en aquests autèntics camps de mort

Només hi ha futur en una reencarnació col·lectiva de la nostra espècie; es parla de canvi de paradigma

durant la pandèmia. Només una intervenció pública massiva, no únicament en despesa, sinó en gestió, pot evitar que això es repeteixi.

Immediatament s'argumenta que com es paga. És evident que amb una nova fiscalitat i l'augment de la productivitat, no hi ha cap altra opció. La qual cosa no vol dir més impostos per a la gent, sinó obtenir recursos d'allà on està concentrat el 75% de la riquesa mundial, és a dir, els mercats financers globals i les grans multinacionals evasores legals d'impostos precisament

per la mobilitat fiscal i el control dels entramats legals. Plantejant a més l'increment de la productivitat, que passa per recursos humans (o sigui, sector públic), ciència (o sigui, sector públic), infraestructura tecnològica (connexió públicoprivat) i transformació empresarial mitjançant l'aplicació de nou coneixement i tecnologia a la gestió de les empreses. Endinsant-se també en el terreny complex de la productivitat i l'eficiència del sector públic, des de l'administració fins a l'educació.

Tot i això, el *reset* més profund és el que està tenint lloc en les nostres ments i en les nostres vides. És adonar-nos de la fragilitat de tot el que donàvem per descomptat, de la importància dels afectes, del recurs a la solidaritat, de la importància de l'abraçada, que ningú no ens prendrà, perquè més val morir abraçats que viure acoquinats. Es sentir que el dispendi consumista en el qual hem malgastat recursos no és necessari, perquè unes tapes en una terrassa entre amigues no necessita gaire més. Saben que els escandalosos traspessos multimilionaris del futbol s'han acabat? I els Messi del món no deixen de jugar per això, perquè ho porten a la sang.

El *reset* necessari és un portal a una altra manera de viure, una altra cultura, una altra economia. Val més que ho valorem perquè l'alternativa és la nostàlgia masoquista d'un món que se n'ha anat per no tornar. La vida continua, però una altra vida. Depèn de nosaltres que la fem meravellosa. ●